॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तस्मिन्नगेन्द्रे वसताञ्च तेषां महात्मनां सद्व्रतमास्थितानां । रतिः प्रमोदश्च बभूव तेषामाकाङ्क्षतां दर्शनमर्ज्जुनस्य ।

तान् वीर्य्ययुक्तान् सुविशुद्धकामांस्तेजस्विनः सत्यधृतिप्रधानान् । संप्रीयमाणा बहवोऽभिजग्मुर्गन्धर्व्वसंघाश्च महर्षयश्च ।
तं पादपैः पुष्पधरैरुपेतं नगोत्तमं प्राप्य महारथानां । मनःप्रसादः परमो बभूव यथा दिवं प्राप्य मरुद्गणानां । ११८८
मयूरहंसस्वननादितानि पुष्पोपकीर्णानि महाचलस्य । शृङ्गाणि सानूनि च पश्यमाना गिरेः परं हर्षमवाप्य तस्थुः ।
साक्षात्कुवेरेण कृताश्च तस्मिन्नगोत्तमे संवृतकूलरोधसः । कादम्बकारण्डवहंसजुष्टाः पद्माकुलाः पुष्करिणीरपश्यन् ।
क्रीडाप्रदेशांश्च समृद्धरूपान् सुचित्रमाल्यावृतजातशोभान् । मणिप्रकीर्णांश्च मनोरमांश्च यथा भवेयुर्धनदस्य राज्ञः ।
अनेकवर्णैश्च सुगन्धिभिश्च महाद्रुमैः सन्ततमञ्जालैः । तपःप्रधानाः सततं चरन्तः शृङ्गं गिरेश्चिन्तयितुं न शेकुः ।
स्वतेजसा तस्य नगोत्तमस्य महौषधीनाञ्च तथा प्रभावात् । विभक्तभावो न बभूव कश्चिदहो निशानां पुरुषप्रवीर । ११८९०
यमास्थितः स्थावरजङ्गमानि विभावसुर्भावयतेऽमितौजाः । तस्योदयञ्चास्तमनञ्च वीरास्तत्र स्थितास्ते ददृशुर्नृसिंहाः ।
रवेस्तमिस्रागमनिर्गमांस्ते तथोदयञ्चास्तमनञ्च वीराः । समावृताः प्रेक्ष्य तमोनुदस्य गभस्तिजालैः प्रदिशो दिशश्च ।
स्वाध्यायवन्तः सततक्रियाश्च धर्म्मप्रधानाश्च शुचिव्रताश्च । सत्ये स्थितास्तस्य महारथस्य सत्यव्रतस्यागमनप्रतीक्षाः ।
इहैव हर्षोऽस्तु समागतानां क्षिप्रं कृतास्त्रेण धनञ्जयेन । इति ब्रुवन्तः परमाशिषस्ते पार्थास्तपोयोगपरा बभूवुः ।
दृष्ट्वा विचित्राणि गिरौ वनानि किरीटिनं चिन्तयतामभीक्ष्णं । बभूव रात्रिर्द्दिवसश्च तेषां सम्वत्सरेणैव समानरूपः । ११८९५
यदैव धौम्यानुमते महात्मा कृत्वा जटां प्रव्रजितः स जिष्णुः । तदैव तेषां न बभूव हर्षः कुतो रतिस्तद्गतमानसानां ।
भ्रातुर्नियोगात्तु युधिष्ठिरस्य वनादसौ वारणमत्तगामी । यत्काम्यकात् प्रव्रजितः स जिष्णुस्तदैव ते शोकहता बभूवुः ।
तथैव तं चिन्तयतां सिताश्वमस्त्रार्थिनं वासवमभ्युपेतं । मासोऽथ कृच्छ्रेण तदा व्यतीतस्तस्मिन्नगे भारत भारतानां ।
उषित्वा पञ्चवर्षाणि सहस्राक्षनिवेशने । अवाप्य दिव्यान्यस्त्राणि सर्व्वाणि विबुधेश्वरात् ।
आग्नेयं वारुणं सौम्यं वायव्यमथ वैष्णवं । ऐन्द्रं पाशुपतं ब्राह्म्यं पारमेष्ठ्यं प्रजापतेः । ११९००
यमस्य धातुः सवितुस्त्वष्टुर्वैश्रवणस्य च । तानि प्राप्य सहस्राक्षादभिवाद्य शतक्रतुं ।
अनुज्ञातस्तदा तेन कृत्वा चापि प्रदक्षिणं । आगच्छदर्ज्जुनः प्रीतः प्रहृष्टो गन्धमादनं ।

इतिश्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि यक्षयुद्धपर्व्वणि महर्षिगणदर्शने चतुःषष्ट्यधिकशततोऽध्यायः ॥ समाप्तञ्चयक्षयुद्धपर्व्व ॥१६४॥

॥ अथ निवातकवचयुद्धपर्व्व ॥ ८ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः कदाचिद्धरिसंप्रयुक्तं महेन्द्रवाहं सहसोपयातं । विद्युत्प्रभं प्रेक्ष्य महारथानां हर्षोऽर्ज्जुनं चिन्तयतां बभूव ।

स दीप्यमानः सहसाऽन्तरीक्षं प्रकाशयन् मातलिसंगृहीतः । बभौ महोल्केव घनान्तरस्था शिखेव चाग्नेर्ज्वलिता विधूमा ।
तमास्थितः संददृशे किरीटी सम्वो नवान्याभरणानि बिभ्रत् । धनञ्जयो वज्रधरप्रभावः श्रिया ज्वलन् पर्व्वतमाजगाम ।११९०५
स शैलमासाद्य किरीटमाली महेन्द्रवाहादवरुह्य तस्मात् । धौम्यस्य पादावभिवाद्य धीमानजातशत्रोस्तदनन्तरञ्च ।
वृकोदरस्यापि च वन्द्य पादौ माद्रीसुताभ्यामभिवादितश्च । समेत्य कृष्णां परिसान्त्व्य चैनां प्रक्रोऽभवद्भ्रातुरुपक्करे सः ।